

Zieleń w Białymstoku 2019

Opracowanie:
Urząd Miejski w Białymstoku

2018

Plany
dotyczące zieleni na terenie miasta
Białegostoku w roku 2019

Informacje ogólne – parki/skwery 2019	3
1. Dekoracja kwiatowa miasta	6
2. Dywanowe nasadzenia roślin cebulowych	12
3. Trawy ozdobne w mieście.....	15
4. Edukacyjne sady owocowe	17
5. Platformy pływające dla ptaków z funkcją oczyszczania wody.....	18
6. Pozostawianie liści w parkach jesienią.....	20
7. Zielone ekrany.....	22
8. Nasadzenia w pasach drogowych	24
9. Łąki kwiatowe w pasach drogowych oraz na działkach gminnych.....	26
10. Parki kieszonkowe	28
11. Pola słonecznikowe.....	30
12. Rewitalizacja stawu przy ul. A. Mickiewicza	34
13. Niewykaszenie wybranych działek gminnych.....	35
14. Ochrona drzew w pasach drogowych – osłony i płotki ochronne.....	37
15. Ochrona powietrza, nasadzenia antysmogowe	38
16. Inne działania	39

Informacje ogólne – parki/skwery 2019

W roku 2019 w stałym utrzymaniu będzie 11 parków, w tym 6 parków zabytkowych, 5 parków miejskich oraz 18 skwerów o łącznej powierzchni ok. 103,6 ha.

Utrzymanie zieleni i czystości parków, skwerów i zieleńców oraz dekoracja kwiatowa Białegostoku, dywanowe nasadzenia roślin cebulowych i rabat z trawami ozdobnymi w 2019 roku to koszt ok. 3 442 000 zł . Zadanie jest objęte umowami w okresie 2019-2021 r.

Parki zabytkowe, wpisane do rejestru zabytków, położone są w centrum miasta i mają łączną powierzchnię ok. 60,1 ha:

- **Ogród Branickich**

w bordiurach kwiatowych salonu ogrodowego Branickich kwiaty sadzone są 2-krotnie w sezonie; jest to kolekcja wiosenna kwiatów – ok. 21 000 szt. oraz letnia – ok. 16 000 szt. roślin. Łączny koszt nasadzeń 119 724 zł, w tym wiosenne 28 136 zł, letnie 91 588 zł.

- **Park Planty**

w Alei Zakochanych na kwietnikach dywanowych kwiaty sadzone są 2-krotnie w sezonie tworząc wiosenną rabatę – ok. 20 000 szt. roślin oraz letnią – ok. 20 000 szt., łączny koszt 60 000 zł

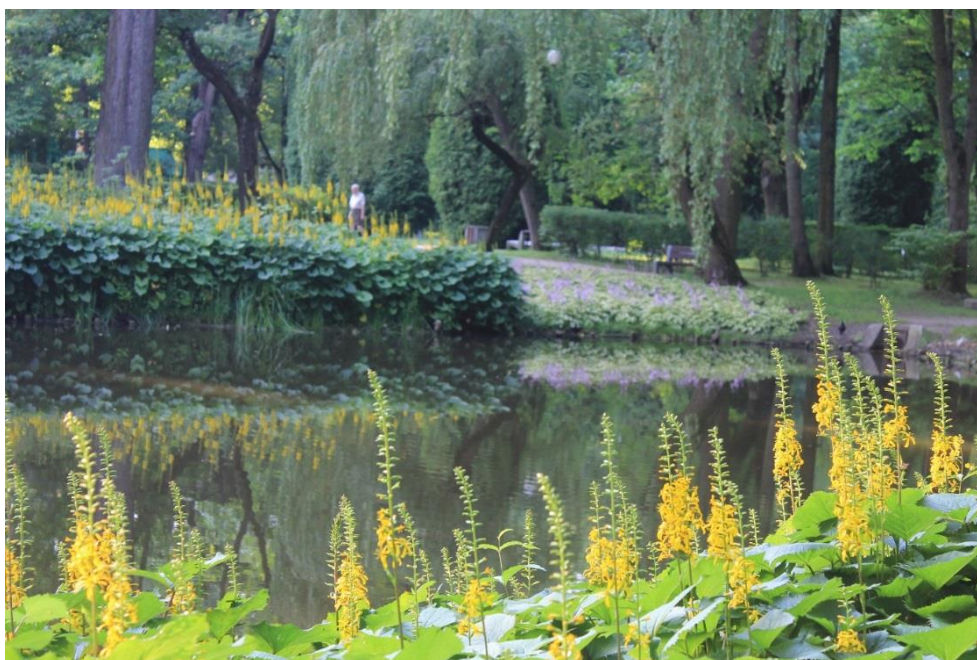
- **Bulwary im. Zyndrama Kościałkowskiego**
- **Park Stary im. Księcia Józefa Poniatowskiego**
- **Park Konstytucji 3 Maja**
- **Park Lubomirskich**

Parki miejskie mają łączną powierzchnię ok. 25,9 ha:

- ✓ Park Antoniuk przy ul. Wierzbowej
- ✓ Park im. Jadwigi Dziekońskiej
- ✓ Park Centralny przy ul. K. Kalinowskiego
- ✓ Park przy ul. A. Fredry
- ✓ tereny zieleni przy ul. Marczukowskiej

Skwery (18 szt.) na terenie Białegostoku mają łączną powierzchnię ok. 17,6 ha.

Park Planty – okolice Stawu Serce

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

Park Planty – Aleja Zakochanych

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

Park Planty – okolice Stawu Serce

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

1. Dekoracja kwiatowa miasta

W 2019 r. będzie realizowany program ukwiecania miasta. Program dotyczy ścisłego centrum i będzie polegał na obsadzeniu:

- 250 szt. donic amplowych – wiszących, koszt 16 270 zł,
- 193 szt. donic stojących – nasadzenia wiosenne, letnie i jesienne na łączny koszt 52 545 zł,
- 19 wież kwiatowych – koszt 21 050 zł.

Nowością jest objęcie programem ulicy Legionowej oraz ulicy Warszawskiej, które zostaną wzbogacone o donice amplove zawieszane na słupach oświetleniowych. Dobór roślin nie jest przypadkowy. Białystok jest jednym z pierwszych miast w Polsce, który wprowadził do nasadzeń miejskich niecierpka z serii Sunpatiens. Kompozycje kwiatowe dostosowane są do pory roku i lokalizacji donic. W miarę możliwości kolorystyką kwiatów podkreślany jest charakter miejsca. W ramach programu będą zrealizowane nasadzenia wiosenne, letnie i jesienne. W 2019 r. zostanie posadzonych w donicach około 18 000 szt. roślin jednorocznych i dwuletnich. Gatunki, które pojawią się w 2019 r. to bratek w kolorach, stokrotka, niecierpek z serii Sunpatiens, surfinia i petunia w kolorach, wilec, pelargonia rabatowa i bluszczolistna, lobelia, smagliczka, chryzantema drobnokwiatowa, wrzosa i wrzośce.

- **wiosenna dekoracja kwiatowa – ul. Lipowa**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **letnia dekoracja kwiatowa – Plac Jana Pawła II**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **letnia dekoracja kwiatowa – Park Stary**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **letnia dekoracja kwiatowa – Rynek Kościuszki**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **letnia dekoracja donic w Parku im. J. Dziekońskiej**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **jesienna dekoracja kwiatowa – ul. Lipowa**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **jesienna dekoracja kwiatowa – Rynek Kościuszki**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

W 2019 roku planujemy posadzić na rabatach kwiatowych ponad 120 tys. sztuk roślin jednorocznych i dwuletnich w dwóch nasadzeniach wiosennych i letnich. Łączny koszt nasadzeń będzie wynosił 50 000 zł.

Wiosną pojawią się bratki i stokrotki w różnych kolorach, latem begonie stale kwitnące, aksamitki, niecierpki z serii Sunpatiens, pacioreczniki, starce i lobelie. Kwietnik na Placu im. dr n.med. A. P. Lussy po raz kolejny zmieni swój wystrój. Kolorystyka kwiatów będzie nawiązywała do kolorów miasta.

- **Plac im. dr n.med. A. P. Lussy**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **rabata kwiatowa (tzw. zegar) w Parku Planty**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **Salon ogrodowy – letnie obsadzenie bordiur kwiatowych**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

2. Dywanowe nasadzenia roślin cebulowych

Tworząc kompozycje roślinne w przestrzeni publicznej pamiętamy o ich ożywieniu, wykorzystujemy barwne kwiaty roślin cebulowych, które szczególnie pokazują swoje piękno zaraz po długiej zimie. Od lat realizowane są nasadzenia roślin cebulowych, a od 2016 r. cebule sadzone są z wykorzystaniem innowacyjnej metody, tj. mechanicznego sadzenia roślin cebulowych „pod trawnik”. Metodę tę zastosowano w kilku lokalizacjach miasta. Łącznie posadzono ponad 150 000 cebul. Pomysł kolorowych kobierców bardzo ciepło został przyjęty przez mieszkańców i dlatego będzie kontynuowany i realizowany w roku 2019.

Wiosną 2019 r. pojawią się tulipany, krokusy i narcyzy w następujących lokalizacjach:

- 3 600 szt. cebul tulipanów M.L. Kaczyńscy w Parku Planty
- 6 000 szt. bulw krokusów w Parku Planty
- 6 000 szt. cebul tulipanów ‘Ile de France’ na Bulwarach Kościąłkowskiego
- 8 000 szt. cebul tulipanów ‘Ile de France’ na rondach w Dojlidach
- 3 000 szt. bulw krokusów w Parku J. Dziekońskiej
- 3 000 szt. cebul tulipanów w Parku J. Dziekońskiej
- 1 500 szt. bulw krokusów na Placu ks. M. Sopoćki
- 1 500 szt. cebul tulipanów na Placu ks. M. Sopoćki
- 2 000 szt. bulw krokusów na skwerze przy ul. Św. Mikołaja
- 9 500 szt. cebul tulipanów ‘Ile de France’ na Placu im. dr n.med. A.P. Lussy
- 5 000 szt. bulw krokusów na skwerze ul. Z. Herberta
- 2 000 szt. bulw krokusów na skwerze W. Zankiewicza
- 800 szt. cebul tulipanów na skwerze przy cerkwi
- 1 500 szt. cebul narcyzów przy księgarni technicznej ul. Lipowa
- 1 000 szt. bulw krokusów na skwerze przy ul. I. Malmeda
- 5 000 szt. cebul tulipanów ‘Leen van de Marc’ w Parku Planty

Łącznie w 2019 roku zostanie posadzonych ok. 60 000 sztuk roślin cebulowych za kwotę 74 390 zł.

- **Plac Niezależnego Zrzeszenia Studentów – mechanicznie posadzona mieszanka roślin cebulowych**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **Bulwary im. Z. Kościalkowskiego – kompozycja tulipanów z odmiany Leen van der Marc**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **Tulipany ‘Strong Gold’ na rondzie Artura Hasbacha**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **kolorowy kobierzec krokusów na Bulwarach im. Z. Kościalkowskiego**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

3. Trawy ozdobne w mieście

Trawy ozdobne w założeniach miejskich nadają lekkości kompozycjom, wprowadzają ruch i dynamizm. To rośliny, które nie wymagają szczególnych zabiegów pielęgnacyjnych przystosowują się do różnych warunków glebowych i oświetleniowych, wiele gatunków jest odpornych na niedobory wody. Dużym atutem traw ozdobnych jest ich jesienne kwitnienie.

Trawy nadają również nowoczesności założeniom miejskim. Bogactwo gatunkowe pozwala z nich tworzyć kompozycje dynamiczne, spokojne, masowe lub kontrastowe, odpowiadające danemu ośrodkowi miejskiemu.

Nasadzenia z zastosowaniem traw ozdobnych w Białymstoku możemy znaleźć na:

- Skwerze św. Konstantyna Wielkiego Cesarza
- Skwerze przy ul. I. Malmeda
- Rynku Kościuszki

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

W 2019 roku Departament Gospodarki Komunalnej planuje następujące działania w zakresie tworzenia rabat z wykorzystaniem traw ozdobnych:

- poprawę estetyki parków i skwerów poprzez wprowadzanie rabat z wykorzystaniem traw ozdobnych,
- tworzenia rabat bylinowych z wykorzystaniem traw ozdobnych,
- wprowadzanie rabat z traw ozdobnych **w nowych lokalizacjach:**
  - Skwer przy ul. Augustowskiej
  - Bulwary ks. dr S. Hałki
  - Bulwary T. Sołowiecz
  - Skrzyżowanie Al. J. Piłsudskiego i ul. H. Sienkiewicza

Koszt założenia 1m² rabaty z traw ozdobnych to ok. 100 zł.

Planuje się wprowadzenie nowych gatunków traw ozdobnych m.in.:

- miskant – nowe odmiany
- proso różgowe
- kosmatka śnieżna
- wydmuchrzyca piaskowa
- trzcinnik ostrokwiatowy
- trzęślica trzciniowata

4. Edukacyjne sady owocowe

W roku 2019 Miasto planuje utworzenie mini sadów edukacyjnych z kolekcjami starych odmian drzew i krzewów owocowych.

Szacowany koszt założenia 500 m² wynosi ok. 5 000 zł.

Odmiany sadownicze, które uprawiane były przez naszych dziadków, odeszły w zapomnienie. Charakteryzowały się wyjątkową mrozoodpornością, łatwością w uprawie, a ich owoce wyjątkowym smakiem. Moda zatoczyła koło – stare odmiany drzewek owocowych powracają do łask. Są odporne, nie wymagają wielu zabiegów.

Sady ze starych odmian mogą chronić przed erozją wodną i wietrzną, dostarczają ogromnych ilości pokarmu owadom zapylającym, m.in. pszczołom, szczególnie we wczesnym okresie wiosennym, kiedy to jeszcze niewiele roślin łąkowych jest w fazie kwitnienia, zaś owoce pozostawione na zimę stanowią doskonały pokarm dla ptaków.

Kwitnące okazałych rozmiarów drzewa są okazałym elementem dekoracyjnym naszych ogrodów. Ponadto wszystkie zadrzewione i zakrzewione środowiska są znakomitymi kryjówkami dla ptaków i drobnej zwierzyny.

Wszystko to przemawia za tym, aby w 2019 r. takie miejsca i widoki udostępnić szerszemu gronu mieszkańców naszego miasta. Stąd innowacyjny pomysł wprowadzenia sadów na tereny parków miejskich. Chodzi głównie o to, aby zachęcić mieszkańców do powrotu do starych odmian drzew, krzewów owocowych i przekonać ich do sadzenia drzew owocowych w prywatnych ogrodach.

Przy oddawaniu do użytku miejskich sadów edukacyjnych będą również prowadzone akcje rozdawania sadzonek starych odmian, połączone z degustacją promowanych owoców.

W roku 2019 Miasto planuje założyć pierwszy miejski sad edukacyjny na terenie Białegostoku, na działce pomiędzy blokami przy ul. J. Waszyngtona i ul. M. Curie-Skłodowskiej oraz na terenie Parku Antoniuk przy ul. Wierzbowej.

5. Platformy pływające dla ptaków z funkcją oczyszczania wody

Zainstalowane latem 2018 r. na stawach Marczukowskich konstrukcje pływające były pierwszymi tego typu obiektami w Polsce północno-wschodniej. Zostały bardzo dobrze przyjęte i ocenione przez mieszkańców ze względu na swój estetyczny wygląd, poprawę bioróżnorodności lokalnych zbiorników oraz szybkie ich zasiedlenie przez ptactwo wodne, a zwłaszcza kaczki.

Zamontowano na stawach 9 platform pływających dla ptactwa o powierzchni ok. 40 m² w formie 3 wysp pływających złożonych z 3 trójkątów równobocznych, przy czym 2 trójkąty, stanowiące powierzchnię wegetacyjną, zostały obsadzone dobrze ukorzonymi roślinami szuwarowymi, a 1 trójkąt będący powierzchnią lęgową został wypełniony żwirem. Konstrukcja platform jest odporna na mróz i wytrzymała na niszczące działanie lodu. Montaż wykonano za pomocą elementów kotwiących dostosowanych do głębokości zbiornika.

Zaletą platform pływających jest zapewnienie idealnych warunków siedliskowych dla wodnej fauny i flory oraz skuteczne oczyszczanie wody ze związków azotowych i innych substancji chemicznych szkodliwych dla organizmów żywych.

W 2019 r. w Białymstoku, na innych zbiornikach, zostaną zainstalowane kolejne platformy pływające dla ptaków wodnych z funkcją oczyszczania wody. Obiekty takie pojawią się na stawie przy ul. A. Mickiewicza oraz na zbiorniku wodnym przy ul. A. Fredry.

Koszt segmentu (ok. 4m²) platformy pływającej dla ptactwa wodnego obsadzonej roślinami szuwarowymi /pokrytej żwirem – 6 765 zł.

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

6. Pozostawianie liści w parkach jesienią

Jesienią 2019 roku kolejny raz nie będziemy grabić liści w niektórych białostockich parkach. Opadłe jesienią liście pełnią ważną rolę, gdyż razem z gałązkami, owocami, nasionami i odchodami zwierzęcymi tworzą ściółkę – ostoję życia licznych organizmów glebowych (nicienie, wrotki, dżdżownice, ślimaki, stawonogi: wiję, pareczniki, krocionogi, owady bezskrzydłe, larwy licznych owadów).

Rozkładające się liście i szczątki innych roślin chronią również przed mrozem korzenie i nasiona znajdujące się w ziemi oraz zapobiegają nadmiernemu parowaniu i przesuszaniu gleby. Są też miejscem zimowania wielu gatunków zwierząt.

Planujemy pozostawić na zimę liście z Parku Lubomirskich w Dojlidach, Parku Konstytucji 3 Maja, Parku Starego oraz Parku Centralnego. Takie działania stwarzają korzystne warunki do bytowania na ich terenie różnych gatunków zwierząt (np. jeży, wiewiórek i wielu gryzoni oraz ptaków). W okresie jesieni oczyszczane z liści będą jedynie ciągi komunikacyjne. Chcemy w ten sposób zachęcić białostoczan do odwiedzenia naszych parków jesienią.

- **Park Centralny**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- **Park Lubomirskich**

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

7. Zielone ekrany

W 2019 roku Miasto planuje następujące działania dotyczące obsadzania ekranów dźwiękochłonnych:

- dalsze obsadzanie ekranów dźwiękochłonnych w ramach kontynuacji działań podjętych w 2018 roku,
- stosowanie specjalnie dobranych odmian pnączy, odpornych na ciężkie warunki siedliskowe,
- zabezpieczanie nasadzeń w okresie zimowym matami słomiano-foliowymi.

Szacunkowy koszt obsadzenia 1 mb ekranu akustycznego pnączami to ok. 50 zł.

W związku z prężnie rozwijającą się siecią dróg i towarzyszącą infrastrukturą w Białymstoku w 2018 roku Departament Gospodarki Komunalnej rozpoczął tworzenie zielonych ekranów przy ruchliwych ciągach komunikacyjnych.

Rozwiązanie to zostało zastosowane ze względu na to, że niesie za sobą szereg korzyści dla poprawy jakości środowiska miejskiego:

- pnącza z racji swojej rozbudowanej struktury i tekstury wspomagają dźwiękochłonne działanie ekranów zarówno poprzez pochłanianie, jak i rozpraszanie fal dźwiękowych,
- liście pnączy absorbują zanieczyszczenia zarówno pyłowe, jak i gazowe redukując w ten sposób ich stężenie w powietrzu,
- pnącza przyczyniają się do zmniejszenia amplitudy wahań temperatury powietrza, zmniejszają również amplitudę wilgotności,
- poza funkcjami fitosanitarnymi należy również podkreślić walory estetyczne, pnącza dekorują i maskują duże pionowe płaszczyzny ekranów, z natury obce w krajobrazie.

W ramach akcji Zielone Ekrany w Białymstoku pojawią się pnącza na ekranach dźwiękochłonnych w następujących lokalizacjach:

- pas drogowy ul. gen. N. Sulika (ekrany akustyczne w sąsiedztwie Domu Pomocy Społecznej),
- pas drogowy ul. gen. N. Sulika (ekrany akustyczne w okolicy kościoła pw. św. Józefa Oblubieńca),
- pas drogowy ul. K. Ciołkowskiego (okolice skrzyżowania z ul. A. Mickiewicza).

Łącznie pojawi się 2000 szt. pnączy z gatunków:

- winobluszcz pięciolistkowy odm. murowa (*Parthenocissus quinquefolia* var. *murorum*),
- winobluszcz pięciolistkowy ‘Engelmannii’ (*Parthenocissus quinquefolia* var. *engelmannii*).

Odmiany zostały dobrane przez specjalistów z uwzględnieniem trudnych warunków siedliskowych, w jakich będą sadzone.

Wybrane odmiany są odporne na zasolenie oraz warunki panujące w pasach drogowych. Pnącza te czepiają się murów przylgami, dzięki czemu pozwalają uzyskać szybki efekt zazielenienia. Należy również zwrócić uwagę na ich walor estetyczny – zielone liście pięknie przebarwiają się jesienią.

źródło: <http://www.techbud.com.pl>

8. Nasadzenia w pasach drogowych

Plany na rok 2019:

1. Posadzenie ok. 2000 sztuk tulipanów bardzo dekoracyjnej odmiany Leen van der Mark charakteryzującej się ciekawie wybarwionymi kwiatami – soczyście czerwonymi z białymi obrzeżami.

Koszt nasadzenia to 3 200 zł. Zadanie będzie realizowane w ramach umowy obowiązującej w latach 2017-2020 r.

Lokalizacja nasadzeń :

- główne skrzyżowanie w centrum Białegostoku, tj. Al. J. Piłsudskiego i ul. H. Sienkiewicza,
- otoczenie pomnika ku czci ofiar katastrofy smoleńskiej z dnia 10 kwietnia 2010 roku przy Kościele Św. Rocha.

Celem wprowadzenia tej odmiany jest poprawa estetyki oraz ożywienie kolorystyki przy dużym centrum przesiadkowym w centrum miasta oraz uwydatnienie i poprawa estetyki miejsca pamięci poświęconego ofiarom katastrofy smoleńskiej – w kolorach barw narodowych.

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

2. Posadzenie ok. 2000 sztuk krzewów liściastych w pasach drogowych, w sąsiedztwie dużych skrzyżowań na terenie miasta, mające na celu działanie antysmogowe, wyciszające, wspomagające małą retencję.

Koszt nasadzenia to 44 000 zł. Zadanie będzie realizowane w ramach umowy obowiązującej w latach 2017-2020 r.

3. Posadzenie ok 40 sztuk. ozdobnych drzew owocowych – wiśnia piłkowana Kanzan.

Koszt nasadzenia to 16 000 zł. Zadanie będzie realizowane w ramach umowy obowiązującej w latach 2017-2020 r.

Nasadzenia będą zlokalizowane w nowych miejscach poprawiających estetykę terenów w pasach drogowych – przy zjeździe z Al. Solidarności w kierunku dworca PKP oraz przy wjeździe ulicą Kolejową na wiadukt w stronę ul. J. H. Dąbrowskiego.

9. Łąki kwiatowe w pasach drogowych oraz na działkach gminnych

To zadanie zostanie zrealizowane na powierzchni ok. 50 tys. m², w ramach umowy na letnie utrzymanie miasta, która będzie obowiązywała od 2019 do 2021 roku. Firmy, które zdobędą zamówienie, zostaną zobowiązane do zakładania na swoim obszarze łąk kwiatowych w utrzymywanych pasach drogowych. Miejsca będą wyznaczone przez Miasto i ujęte w załączniku do umowy. Łąki kwiatowe będą zakładane w kwietniu i użytkowane do końca września każdego roku. W skład kompozycji kwiatowych wejdą rośliny jednoroczne, kwitnące i charakterystyczne dla naszego klimatu.

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

Dobór roślin zostanie przygotowany według naszych zaleceń i dostosowany do warunków glebowych panujących w obrębie danego zieleńca. Koszty założenia i utrzymania oraz likwidacji łąki kwiatowej powinny w znacznej części być skompensowane poprzez oszczędności wynikające z odstąpienia od koszenia i sprzątania zieleńców na tych powierzchniach.

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

Poza pasami drogowymi łąki kwiatowe będą również zakładane na obszarze działek gminnych. Do nasadzeń zostaną wybrane działki przeznaczone pod zieleni lub tereny rekreacyjne oraz te, które nie są przeznaczone pod inwestycje lub sprzedaż. Ważnym elementem przy wyborze działek będzie ich lokalizacja względem pasów drogowych lub terenów z funkcją rekreacyjno-wypoczynkową.

Cele i funkcja zakładania łąk kwiatowych na terenie miasta:

- ograniczenie skutków zanieczyszczenia powietrza,
- stworzenie naturalnych żerowisk dla owadów z grupy zapylających, motyli i innych bytujących w obszarze miasta,
- ochrona terenu przed nadmiernym parowaniem (stepowieniem),
- oczyszczanie powietrza,
- gromadzenie i zatrzymywanie wilgoci pochodzącej ze źródeł naturalnych,
- poprawa bioróżnorodności poprzez stwarzanie warunków do bytowania drobnych kręgowców, głównie gryzoni,
- wpływ na miejscowe łagodzenie mikroklimatu, w tym ograniczenie negatywnych skutków tzw. wysp ciepła występujących na terenie miasta,
- poprawa estetyki i złamanie monotonii krajobrazu przestrzeni miejskiej,
- poprawa samopoczucia i komfortu życia mieszkańców,
- edukacja ekologiczno-przyrodnicza.

10. Parki kieszonkowe

W roku 2019 zostanie zrealizowanych kilka projektów związanych z tworzeniem niewielkich parków – tzw. parków kieszonkowych. Idea ta jest dość nowa, obecnie realizowana w różnych miastach na terenie kraju. Parki kieszonkowe charakteryzują się niewielką powierzchnią z podstawowymi elementami małej architektury i enklawą zieleni zorganizowanej.

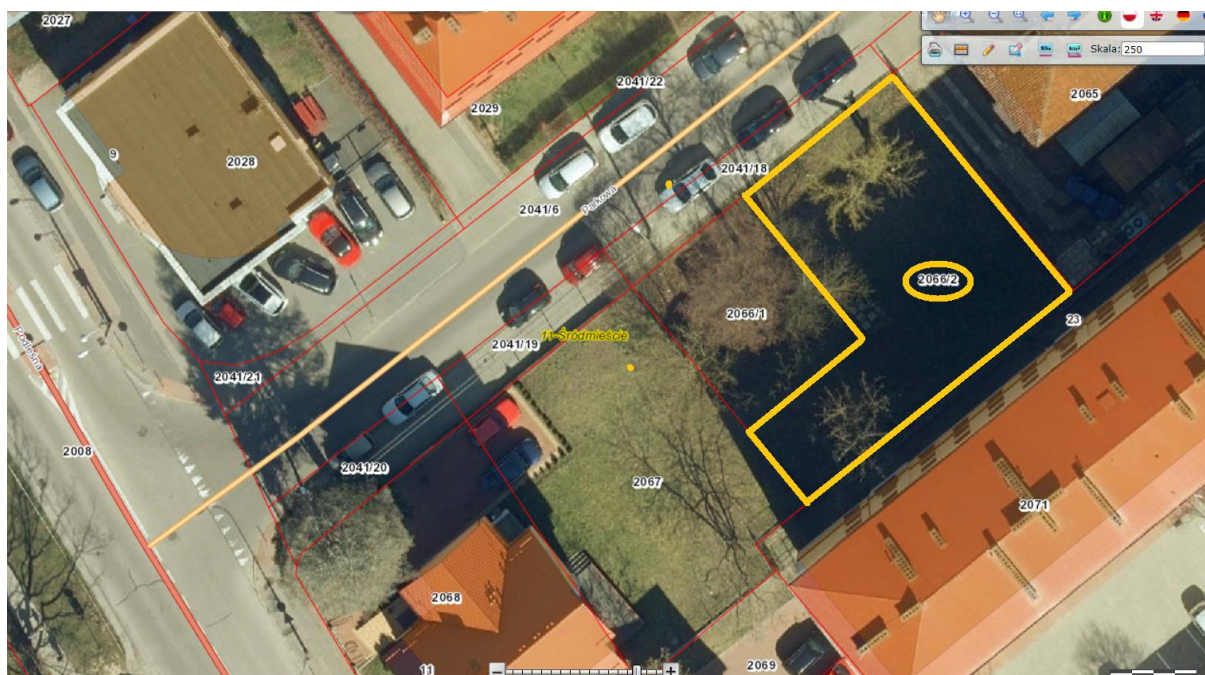
Tworzenie mini parków na terenach zamieszkałych przez ludzi pozwala zwiększyć liczbę miejsc do odpoczynku na świeżym powietrzu. Wykorzystując niewielkie przestrzenie, często zaniedbane, zmienimy ich charakter i przeznaczenie. Okoliczni mieszkańcy uzyskają w ten sposób przytulne miejsce do wytchnienia.

Szacunkowe koszty związane z założeniem parków kieszonkowych:

- Renowacja trawnika – 10,00 zł/m²
- Ustawienie ławki parkowej – 1400,00 zł/szt.
- Ustawienie kosza na śmieci – 500,00 zł/szt.

W roku 2019 tego typu obiekty powstaną w następujących miejscach:

1. ul. Parkowa – działka gminna o pow. 329 m²

2. ul. Polowa/Polska – działka gminna o pow. 547 m²

3. ul. Starobojarska – działka gminna o pow. 381 m²:

11. Pola słonecznikowe

Obsiewanie wybranych działek gminnych odmianami słonecznika oleistego to zupełnie nowatorski, białostocki pomysł, nigdzie wcześniej nie realizowany.

Celem tego założenia jest złamanie monotonii krajobrazu miejskiego poprzez interesujący efekt estetyczny, ochrona bioróżnorodności, ochrona przed degradacją gleby, poprawa retencji wód opadowych, a tym samym łagodzenie lokalnego mikroklimatu i stworzenie przyjaznego obszaru dla owadów zapylających – zwłaszcza trzmieli i pszczół. Dzięki takiemu rozwiązaniu tworzymy przyjazne środowiska dla ptaków i innych zwierząt. Nie bez znaczenia jest też wpływ pól słonecznikowych na ograniczenie zapylenia powietrza oraz redukcję efektu wyspy ciepła.

Tereny, na których powstaną pola kwitnących słoneczników, nie będą koszone do późnej jesieni, a dojrzewające ziarna będą stanowiły znakomite źródło pożywienia dla ptaków. Spodziewamy się również, że w ten sposób uda nam się obniżyć koszty utrzymania terenów zielonych.

Szacunkowy koszt założenia pola słonecznikowego wynosi 17 zł/m².

źródło: <http://poznan.eska.pl>

Idea pól słonecznikowych zostanie wprowadzona w następujących lokalizacjach:

1. Pole słonecznikowe u zbiegu ulic Klepacka/Niewodnicka – działki gminne o łącznej pow. 16 388 m².

2. Pole słonecznikowe przy ul. Cedrowej – część działki o pow. 2000 m².

3. Pole słonecznikowe przy ul. Poleskiej – działka gminna o pow. 629 m².

4. Pole słonecznikowe u zbiegu ul. J. Waszyngtona/Mazowiecka/ R. Kaczorowskiego – działki gminne o pow. 1730 m²:

5. Pole słonecznikowe u zbiegu ul. kard. S. Wyszyńskiego / R. Kaczorowskiego – działki gminne o pow. 1192 m²:

12. Rewitalizacja stawu przy ul. A. Mickiewicza

W roku 2019 będzie realizowany projekt rewitalizacji stawu przy ul. A. Mickiewicza. Celem zadania jest utworzenie kolejnego miejsca służącego do rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu. Mieszkańcy osiedla Mickiewicza w wyniku tej inwestycji zyskają ciekawy teren o bardzo cennych walorach przyrodniczych, z występującymi tu gatunkami zwierząt prawnie chronionych (kurka wodna – gatunek objęty ścisłą ochroną). W ramach inwestycji zostanie oczyszczony i pogłębiony zbiornik wodny, a teren wokół zagospodarowany. Jeden brzeg będzie przeznaczony dla miłośników wędkowania – zostaną tu wybudowane pomosty dla wędkarzy i odremontowana, umocniona skarpa stawu. W części zostanie zachowana naturalna roślinność wodno-szuwarowa, będzie wybudowany pomost widokowy umożliwiający fotografowanie i podglądanie przyrody. Od strony ul. A. Mickiewicza zostaną nasadzone krzewy, aby stworzyć odpowiednie warunki dla bytujących tu jeży. Od strony ul. Podleśnej powstanie teren do spacerowania i odpoczynku – z zieleńcami i pomostami oraz stylową palisadą z drewnianych belek.

Przewidujemy w tym miejscu także ustawienie elementów małej architektury, oświetlenia i monitoringu. Na wyspie znajdującej się na środku stawu, która w ramach inwestycji zostanie wzmocniona, będzie wybudowana wieża dla nietoperzy, które na tym terenie występują w sposób naturalny. Łączny koszt realizacji inwestycji 921 000 zł.

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

13. Niewykaszenie wybranych działek gminnych

W roku 2019 w ramach utrzymania działek gminnych odstąpimy od koszenia wybranych terenów na działkach gminnych.

Celem takich działań jest zapewnienie naturalnych żerowisk dla owadów i innych drobnych zwierząt, ochrona gleby przed erozją, zatrzymywanie wilgoci pochodzącej z opadów atmosferycznych, oczyszczanie powietrza z pyłów i szkodliwych gazów, poprawa mikroklimatu oraz poprawa bioróżnorodności.

Programem zostaną objęte m.in. następujące tereny:

1. ul. Włókiennicza – działki gminne o pow. 12 533 m²:

2. ul. Sosnowa/Grunwaldzka – działki gminne o pow. 16163 m²:

3. ul. Boh. Monte Cassino / PKS – działki gminne o pow. 8787 m².

4. ul. Cedrowa – działki gminne o pow. 7386 m².
5. ul. gen. F. Kleeberga/Tkacka – działki gminne o – pow. 8264 m².
6. ul. Gwiezdna/Merkurego – działki gminne o pow. 12 391 m².

14.Ochrona drzew w pasach drogowych – osłony i płotki ochronne

W 2019 roku planujemy działania, które będą służyły ochronie drzew i nasadzeń w pasach drogowych:

- montaż mat słomiano-foliowych przy najbardziej ruchliwych ulicach w celu zabezpieczenia roślin przed szkodliwymi skutkami działania aerozolu solnego.

źródło: <http://www.sprzedajemy.pl>

15.Ochrona powietrza, nasadzenia antysmogowe

W 2019 roku planujemy realizację nasadzeń w pasach drogowych z wykorzystaniem gatunków roślin zdolnych do pochłaniania dużych ilości miejskich zanieczyszczeń.

Zadanie będzie realizowane w ramach umowy obowiązującej w latach 2017-2020 r. Koszt nasadzenia wyniesie:

- drzewa – 400,00 zł/szt.,
- krzewy – 22,00 zł/szt.

Planuje się nasadzenia następujących gatunków:

- pęcherznica kalinolistna
- kalina koralowa
- dereń biały
- brzoza brodawkowata
- winobluszcz pięciolistkowy odm. murowa
- winobluszcz pięciolistkowy 'Engelmannii'
- rdest Auberta

16. Inne działania

- a) Opracowanie koncepcji rewaloryzacji zabytkowego Parku Lubomirskich – planowany koszt ok. 150 000 zł.

Widok na stawy zlokalizowane w Parku Lubomirskich

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- b) Opracowanie koncepcji rewaloryzacji zabytkowego Parku Konstytucji 3 Maja – planowany koszt ok. 150 000 zł.

Park Konstytucji 3 Maja – aleja główna

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- c) Opracowanie dokumentacji projektowej zagospodarowania części doliny rzeki Białej (odcinek od ul. Piastowskiej do ul. K. Ciołkowskiego).
- d) Zagospodarowanie Placu Witolda Antonowicza (wykonanie przyłącza wodociągowego, systemu nawadniania oraz nasadzeń roślin) – planowany koszt ok. 550 000 zł.
- e) Realizacja rabat bylinowych na skwerze św. Konstantyna Wielkiego Cesarza (z wykonaniem systemu nawadniania) i przy Białostockim Teatrze Lalek – planowany koszt ok. 140 000 zł.

Projektowana rabata bylinowa na skwerze św. Konstantyna Wielkiego cesarza

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- f) Wykonanie dokumentacji projektowej modernizacji placu zabaw dla dzieci w Parku Antoniuk – planowany koszt ok. 100 000 zł.

Plac zabaw dla dzieci w Parku Antoniuk

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- g) Realizacja projektu rewaloryzacji Parku Plancy – zmiana nawierzchni Alei Zakochanych i Bulwarów im. Z. Kościalkowskiego – szacunkowy koszt inwestycji 8 715 000 zł.

Aleja na Bulwarach im. Z. Kościalkowskiego

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

- h) Realizacja projektu rewaloryzacji Parku Planty – przebudowa tzw. Różanki – szacunkowy koszt realizacji 3 500 000 zł.

Różanka w Parku Planty

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku

Różanka w Parku Planty

źródło: Urząd Miejski w Białymstoku